

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	6216
Suga:	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0505400
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Aizdumbles purvs
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	8.12.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Spīdīgā āķīte <i>Hamatocaulis vernicosus</i> (Mitt.) Hedenäs (syn. <i>Drepanocladus vernicosus</i> (Mitt.) Warnst.) ir subkosmopolītiska, plaši izplatīta sūnu suga abās Zemes puslodēs aukstajos un mērenajos apgabalos – Eiropā, Grenlandē, Sibīrijā, Ķīnā, Japānā un Ziemeļamerikā, kā arī kalnos – Himalajos, Āfrikas austrumos un dienvidos, Centrālamerikā un Dienvidamerikā. Eiropā suga sastopama ziemeļu, rietumu un centrālajā daļā, galvenokārt mežu zonā un mežastepē; samērā bieža tā ir ziemeļu apgabalos, bet centrālajā daļā reta un sarūkoša suga nosusināšanas, kūdras ieguves un zemes lietojuma maiņas dēļ. Aug gan karbonātiskās augtenēs, gan vietās ar samērā zemu pH minerotrofos purvos un purvainās pļavās, pārplūstošās vietās (Bambe u.c., 2022).</p> <p>Latvijā literatūrā spīdīgā āķīte atzīmēta kā mezotrofs higrofits, kas bieži sastopams ar karbonātiem nabadzīgos zāļu purvos, mitrās pļavās, avotainos purvos, periodiski pārplūstošās vietās ezeru krastos. Sugai bez tipiskās formas f. <i>vernicosus</i> vēl nodala f. <i>inundatus</i>, f. <i>gracilescens</i> un f. <i>Major</i> (Bambe u.c., 2022).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>0,5</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2015. g. sugas uzskaites, kas veikta projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” ietvaros. 2015. g. sugas uzskaitē populācijas vērtējums bija 0,5 m². 2021. g. monitoringā suga netika konstatēta.</p> <p>2009. gada monitoringā spīdīgās āķītes populācijas vērtējums DL “Aizdumbles purvs” teritorijā bija 0,5 m² (Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>2015. gadā projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” ietvaros veikts sugas otrais monitorings (uzskaiti veikusi A. Mežaka un B. Bambe), kur sugas populācija novērtēta 0,5 m² liela (Latvijas Botāniķu..., 2015).</p>

Lauks	Paskaidrojums																																																						
	2021. gadā sugas izpēti DL “Aizdumbles purvs” projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros veikusi B. Bambe. Suga iepriekš zināmajā atradnē netika atrasta. B. Bambe savās piezīmēs min, ka līdz šim zināmā atradne vairs nav piemērota spīdīgajai āķītei – 2015. gadā suga auga ciņainā pārejas purvā, kas apaudzis ar parasto priedi līdz 5 m augstumam. Ciņu augstums līdz 0,5 m. Tā kā sfagni ciņos strauji aug, biotops spīdīgajai āķītei kļuvis pārāk sauss (Latvijas Dabas., 2021).																																																						
Unit_CV	Kvadrātmetri Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m ² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).																																																						
Habitat	Annex I viens																																																						
Annex I	7140 DL “Aizdumbles purvs” teritorijā spīdīgā āķīte sastopama ES aizsargājamā biotopā 7140 <i>Pārejas purvi un slīkšņas</i> .																																																						
Annex I_area_USE	0,71 Spīdīgā āķīte DL “Aizdumbles purvs” teritorijā sastopama vienā poligonā, kura platība ir 0,71 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.																																																						
Other_area_USE	Na																																																						
OK_DEN	Spīdīgās āķītes populācijas segumi (seguma mērvienība – m ² /ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais segums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija. <table><tr><th>N2000 teritorija</th><th>CV_DEN, m²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Augšdaugava</td><td>105.14</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Motrines ezers</td><td>43.42</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Zušu-Staiņu sēravoti</td><td>25.00</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Krustkalnu dabas rezervāts</td><td>18.52</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Kaučers</td><td>11.32</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Elles purvs</td><td>10.29</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Slīteres nacionālais parks</td><td>5.20</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Augšzeme</td><td>5.05</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Bednes purvs</td><td>4.25</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>3.40</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Taurīšu ezers</td><td>2.62</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Draugolis</td><td>2.55</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Laukezers</td><td>1.69</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Vesetas palienes purvs</td><td>1.18</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Rāznas nacionālais parks</td><td>1.00</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Mežole</td><td>0.99</td><td>Zems</td></tr><tr><td>Lapiņu ezers</td><td>0.74</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums	Augšdaugava	105.14	Augsts	Motrines ezers	43.42	Augsts	Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts	Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts	Kaučers	11.32	Augsts	Elles purvs	10.29	Augsts	Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls	Augšzeme	5.05	Optimāls	Bednes purvs	4.25	Optimāls	Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls	Taurīšu ezers	2.62	Optimāls	Draugolis	2.55	Optimāls	Laukezers	1.69	Zems	Vesetas palienes purvs	1.18	Zems	Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems	Mežole	0.99	Zems	Lapiņu ezers	0.74	Zems
N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums																																																					
Augšdaugava	105.14	Augsts																																																					
Motrines ezers	43.42	Augsts																																																					
Zušu-Staiņu sēravoti	25.00	Augsts																																																					
Krustkalnu dabas rezervāts	18.52	Augsts																																																					
Kaučers	11.32	Augsts																																																					
Elles purvs	10.29	Augsts																																																					
Slīteres nacionālais parks	5.20	Optimāls																																																					
Augšzeme	5.05	Optimāls																																																					
Bednes purvs	4.25	Optimāls																																																					
Gaujas nacionālais parks	3.40	Optimāls																																																					
Taurīšu ezers	2.62	Optimāls																																																					
Draugolis	2.55	Optimāls																																																					
Laukezers	1.69	Zems																																																					
Vesetas palienes purvs	1.18	Zems																																																					
Rāznas nacionālais parks	1.00	Zems																																																					
Mežole	0.99	Zems																																																					
Lapiņu ezers	0.74	Zems																																																					

Lauks	Paskaidrojums			
	Aizdumbles purvs	0.70	Zems	
	Ventas ieleja	0.62	Zems	
	Ances purvi un meži	0.24	Zems	
	Silene	0.10	Zems	
	Pelcīšu purvs	0.07	Zems	
	Viskūžu sala	0.07	Zems	
	Sedas purvs	0.06	Zems	
	Gulbinkas purvs	0.03	Zems	
OPT_DEN	Optimālais segums izvēlēts, balstoties uz eksperta viedokli, salīdzinot sugas segumus visās Natura 2000 teritorijās, kur suga sastopama. Par optimālo segumu izraudzīts DL "Draugolis" segums – 2,55 (zemākais no optimālajiem segumiem). DL "Aizdumbles purvs" spīdīgās āķītes segums ir raksturojams kā zems.			
OK_NEW	Nē.			
AREA_NEW	0			
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.			
IND_INT	0			
Papildus nosacījumi	Iespējams, ka suga dabiskās sukcesijas rezultātā no teritorijas izzudusi. Nepieciešams veikt atkārtotu sugas monitoringu, lai par to pārliecinātos.			
Cits lauks				

Izmantotā literatūra

Bambe, B., Baroniņa, V., Suško, U. 2022. Spīdīgās āķītes *Hamatocaulis vernicosus* (Mitt.) Hedenäs izplatība un populāciju dinamika Latvijas Natura 2000 teritorijās. Latvijas Veģetācija 32: 49-63

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

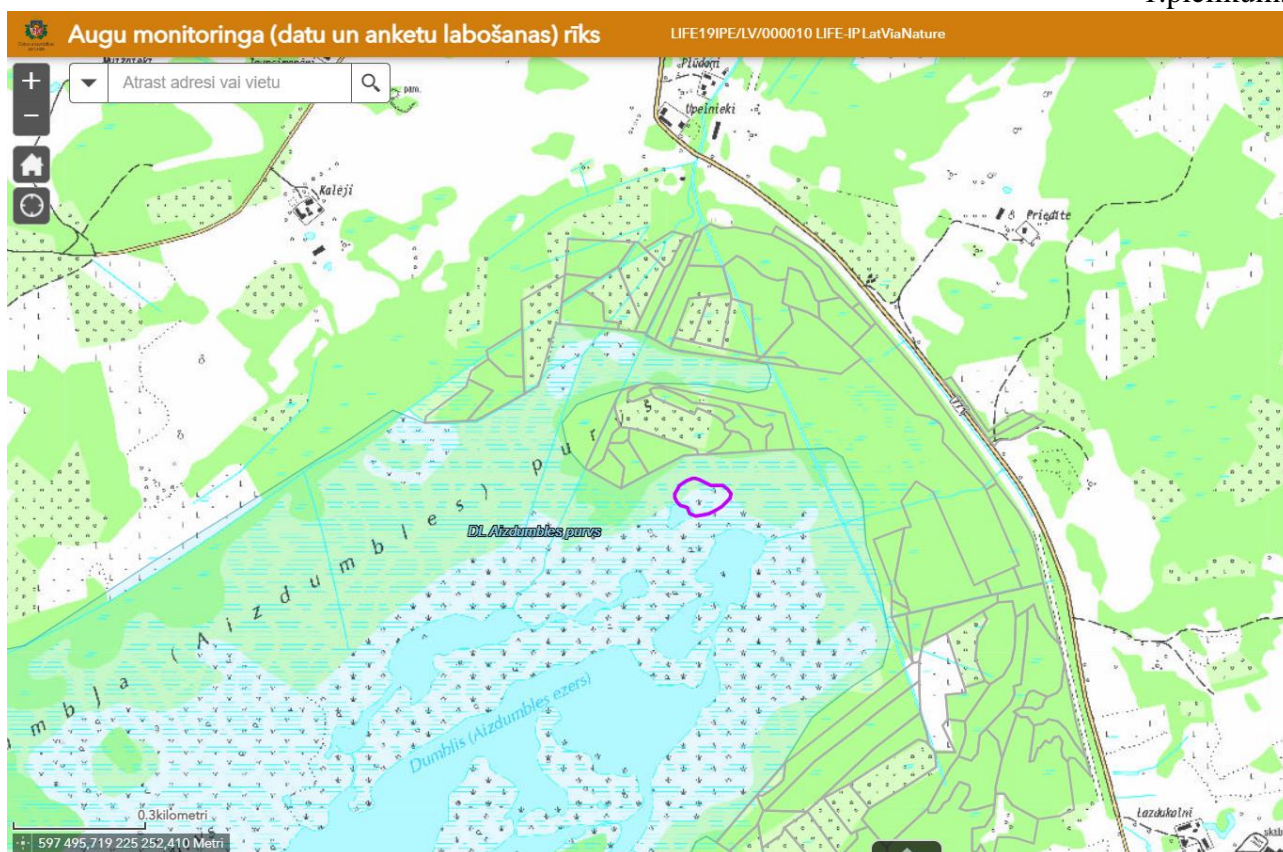
Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols".

Latvijas Botāniķu biedrība. 2015. Sūnu un lokanās najādas *Najas flexilis* monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai. Atskaite iepirkuma līguma Nr. 7.7./71/2015-P ietvaros. Rīga, 24 lpp.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Natura 2000 SDF – Aizdumbles purvs. Skatīts 11.10.2022. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0505400>

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots spīdīgās āķītes dzīvotnes laukums DL “Aizdumbles purvs”. Ekrānšāviņš uzņemts 12.10.2022.